

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 4To/72/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6717010621
Dátum vydania rozhodnutia: 23. 10. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Ján Bednár
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2018:6717010621.1

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici v senáte zloženom z predsedu senátu Mgr. Jána Bednára a sudcov JUDr. Jána Bobora a JUDr. Mária Šuleja v trestnej veci obžalovaného K. E. pre zločin týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a/, ods. 3 písm. d/ Tr. zák. a iné na verejnom zasadnutí dňa 23. októbra 2018 o odvolaní okresného prokurátora proti rozsudku Okresného súdu Zvolen sp. zn. 3T/142/2017 zo dňa 21.05.2018, takto

rozhodol:

Podľa § 319 Tr. por. odvolanie okresného prokurátora zamietá.

odôvodnenie:

Rozsudkom Okresného súdu Zvolen sp. zn. 3T/142/2017 zo dňa 21.05.2018 bol obžalovaný K. E. uznaný za vinného zo zločinu týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a/, ods. 3 písm. d/ Tr. zák. v bode 1/ rozsudku a zo zločinu týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 1 písm. a/, písm. b/ Tr. zák. v bode 2/ rozsudku na tom skutkovom základe, že

v bode 1/ rozsudku, od nezisteného obdobia do dňa 02.12.2016 v meste B. na adrese B., M. F. XXX/X, prípadne na iných miestach spôsobil svojej manželke H. E., nar. XX.XX.XXXX, toho času trvale bytom Z., J. E. XXX/XX, predtým trvale bytom B., M. F. XXX/X psychické a fyzické utrpenie tým, že jej počas dlhoročného manželstva fyzicky ubližoval, a to aj v presnejšie nezistený deň pred viac ako 12 rokmi ju fyzicky napadol, po tom, ako ju podozrieval z nevery, tiež počas Silvestra v roku 2015, kedy jej začal vulgárne nadávať, vytrhol jej mobilný telefón z ruky, ktorý rozbil a fyzicky ju napadol tak, že ju udrhel do oblasti hlavy a tváre, čím jej spôsobil na tvári modriny a zároveň jej počas manželstva psychicky ubližoval tak, že po nej kričal, ponižoval ju, obmedzoval ju v kontakte s pre ňu blízkymi ľuďmi a počas celého manželstva sa musela prispôbovať jeho požiadavkám a predstavám, v dôsledku ktorého dlhoročného psychického a fyzického ubližovania došlo u H. E. k narušeniu jej duševnej rovnováhy a nedôvery v seba samú, a teda k rozvinutiu neurotickej poruchy psychasténie, ktorej podkladom je psychotrauma, ako aj k rozvinutiu posttraumatickej stresovej reakcii, ktoré sa u nej rozvinuli v priamej súvislosti s dlhoročným konaním obžalovaného voči jej osobe,

v bode 2/ rozsudku, v období od 16.11.2016 do dňa 25.11.2016 v meste B., na adrese M. F. XXX/X opakovane spôsobil fyzické a psychické utrpenie svojej dcére F. E., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom Z., J. E. XX, predtým trvale bytom B., M. F. XXX/X tým, že ju fyzicky napádal, a to tak, že ju bil rukami, kopal ju do stehna, následne jej prikázal sadnúť si na chodbe, kde jej hovoril, že sa k nej bude správať ako k handre a ako taká nemá právo ísť do izieb, v noci jej nedovoľoval spať, opakovane ju sprchoval studenou vodou so slovami, aby si zvykla na ten pocit, že keď ju udá, tak ju zavrú do väzenia a tam sa to tak robí, v dňoch, keď ráno išla do školy, nechal ju spať len od 02.00 h alebo 03.00 h nad ránom, nedovolil jej spávať v posteli, musela byť iba na chodbe, a to na zemi na koberci alebo musela sedieť, budil ju slovami, či dokáže pokojne spať, tlačil jej na modrinu na pleci, kopol ju do spodnej časti brucha a do stehna, bil ju korkovou papučou po hlave, vytrhol jej vlasy, zakázal jej brať lieky, ktoré užívala proti bolesti kolien a iné, zakazoval jej jesť so slovami, že keď ho bude prosiť na kolenách, či sa môže najesť tak,

že by jej to dovolil, ktoré konanie F. E. pociťovala ako fyzické a psychické utrpenie a ktorým konaním jej spôsobil zranenia, a to pomliaždenie tváre v ľavej okoločnicovej oblasti, pomliaždenie ľavého zápästia a predlaktia, pomliaždenie oboch stehien a vytrhnutie vlasov v temennej oblasti vľavo, ktoré zranenia si vyžiadali dobu práceneschopnosti a liečenia v trvaní do 5 dní.

Za to mu súd podľa § 208 ods. 3 Tr. zák., s použitím § 36 písm. j/, písm. l/, písm. n/ Tr. zák., § 37 písm. h/ Tr. zák., § 38 ods. 3, § 39 ods. 1, ods. 3 písm. d/ Tr. zák., § 41 ods. 1, ods. 2 Tr. zák. uložil úhrnný trest odňatia slobody vo výmere 3 rokov, ktorého výkon mu podmienenečne odložil na skúšobnú dobu s probačným dohľadom v trvaní 5 rokov. Zároveň podľa § 51 ods. 3 písm. f/ a § 51 ods. 4 písm. a/ Tr. zák. uložil obžalovanému povinnosti a obmedzenia, a to zákaz styku s poškodenou F. E., zákaz úmyselne sa k nej priblížiť na vzdialenosť menšiu ako 5 metrov, nezdržiavať sa v blízkosti jej obydľia, zákaz kontaktu s ňou v akejkoľvek forme vrátane kontaktovania prostredníctvom elektronickej komunikačnej služby alebo inými obdobnými prostriedkami. Taktiež mu podľa § 51 ods. 5 Tr. zák. uložil povinnosť raz za tri mesiace kontaktovať probačného a mediačného úradníka Okresného súdu Levice, povinnosť preberať úradné zásielky a strpieť nad sebou kontrolu vykonávanú probačným a mediačným úradníkom bez kontroly technickými prostriedkami. V adhéznom konaní podľa § 287 ods. 1 Tr. por. uložil obžalovanému povinnosť nahradiť poškodenému Všeobecná zdravotná poisťovňa, a.s. škodu vo výške 27,17 €.

Proti tomuto rozsudku po jeho vyhlásení podal odvolanie okresný prokurátor, a to proti výroku o treste. V písomných dôvodoch odvolania argumentoval tým, že samotný trest odňatia slobody vo výmere od 7 do 15 rokov ustanovený pri zločine týrania blízkej osoby a zverenej osoby podľa § 208 ods. 3 Tr. zák. vyjadruje závažnosť a nebezpečnosť činu pre spoločnosť a odôvodňuje uloženie nepodmienečného trestu odňatia slobody. Trest odňatia slobody uložený okresným súdom označil za neprimerane mierny s dôvetkom, že vedenie riadneho života obžalovaným, priznanie sa k spáchaniu trestného činu a jeho úprimné oľutovanie ako aj doterajšia bezúhonnosť obžalovaného odôvodňujú uloženie trestu odňatia slobody na spodnej hranici trestnej sadzby a nie pod ňou. Súčasne vyjadril názor, že uloženým probačným dohľadom nebude splnený účel trestu v zmysle § 34 ods. 1 Tr. zák., keď trest je určitou formou odplaty spoločnosti voči páchatelovi trestného činu a súčasne musí preventívne aj výchovne pôsobiť aj na ďalších občanov ako potenciálnych páchatelov. Z uvedeného dôvodu navrhol, aby krajský súd zrušil napadnutý rozsudok v časti výroku o treste a sám vo veci rozhodol.

K odvolaniu prokurátora sa prostredníctvom svojej obhajkyne vyjadril obžalovaný, keď uviedol, že napadnutý rozsudok považuje za zákonný a správny, ku skutku sa priznal, svoje konanie oľutoval, uvedomil si svoje protiprávne konanie a vyvaruje sa akéhokoľvek protiprávneho konania. Dôvodil tiež tým, že po prepustení z väzby na slobodu u neho nastali psychické problémy, navštevuje psychiatrickú ambulanciu, kde ho doprevádza jeho manželka, ktorá mu je veľkou oporou. Okrem toho sa zamestnal, s manželkou žije v spoločnej domácnosti, starajú sa spolu o maloleté dieťa, hospodária, splácajú úver na rodinný dom a žijú usporiadaným spôsobom života. Poukázal aj na to, že dosiaľ nebol súdne trestaný ani postihovaný za priestupok a poškodenému riadne uhradil spôsobenú škodu.

Krajský prokurátor sa na verejnom zasadnutí pridŕžoval písomných dôvodov odvolania. Navrhol zrušiť napadnutý výrok rozsudku o treste a obžalovanému uložiť nepodmienečný trest odňatia slobody.

Obhajkyňa obžalovaného na verejnom zasadnutí uviedla, že napadnutý rozsudok považuje za zákonný a správny. Poukázala na to, že obžalovaný žije v spoločnej domácnosti s poškodenou, s ktorou vychováva maloleté dieťa a žijú usporiadaným životom. Odvolanie prokurátora preto navrhla zamietnuť ako nedôvodné.

Obžalovaný nad rámec prednesu svojej obhajkyne vyjadril ľútosť nad všetkým, čo sa stalo a požiadal príbuzných o odpustenie.

Poškodená na verejnom zasadnutí uviedla, že v manželstve s obžalovaným žije 19 rokov, nikdy sa necítila byť fyzicky alebo psychicky týraná, situácia v rodine sa zlepšila, ona sama sa cíti lepšie, s obžalovaným sa spoločne starajú o maloletého syna, zveľaďujú si dom a sú si navzájom oporou. Tiež uviedla, že obžalovaný má narušenú psychiku, preto navštevuje lekára..

Na podklade podaného odvolania Krajský súd v Banskej Bystrici v zmysle § 317 ods. 1 Tr. por. preskúmal zákonnosť a odôvodnenosť všetkých výrokov napadnutého rozsudku proti ktorým prokurátor podal

odvolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré im predchádzalo a dospel k záveru, že odvolanie prokurátora nie je dôvodné.

Odvolací súd z obsahu spisového materiálu zistil, že obžalovaný po poučení o jeho práve urobiť niektoré z vyhlásení predpokladaných ust. § 257 ods. 1/ písm. a/ až c/ Tr. por. vyhlásil, že nepopiera spáchanie žalovaných skutkov. Po tom, ako obžalovaný kladne odpovedal na všetky otázky položené mu podľa § 333 ods. 3 písm. c/, d/, f/, g/ a h/ Tr. por., okresný súd správne prijal jeho vyhlásenie podľa § 257 ods. 7 Tr. por. a následne vykonal dokazovanie len v súvislosti s výrokom o treste a o náhrade škody.

Pokiaľ ide o skutkový stav, ktorý ustálil okresný súd, tento bol na základe pomerne rozsiahleho dokazovania v prípravnom konaní správne zistený a žiadna zo strán voči nemu nemala námietky. Priebeh skutku bol preukázaný nielen výpoveďou obžalovaného K. E. ale aj výpoveďou poškodenej F. E., čiastočne výpoveďou poškodenej H. E., ako aj výpoveďami ďalších svedkov a listinnými dôkazmi.

Nadriadený krajský súd preto preskúmal len výrok o treste, ktorý bol obžalovanému uložený, keďže odvolanie prokurátora bolo podané len proti tomuto výroku. Z obsahu písomným dôvodov odvolania krajský súd zistil, že prokurátor podal odvolanie v neprospech obžalovaného. V tomto smere krajský súd považuje za potrebné upriamiť pozornosť okresného súdu na ust. § 310 ods. 2 Tr. por., ktoré určuje, že z odvolania prokurátora, ktoré podal na hlavnom pojednávaní, musí byť vždy zrejmé, či jeho odvolanie smeruje v prospech alebo neprospech obžalovaného. V posudzovanom prípade zápisnica z hlavného pojednávania vykazuje nedostatok, keď z protokolovaného odvolania prokurátora nevyplýva, či bolo podané v prospech alebo v neprospech obžalovaného.

Pokiaľ ide o výrok o treste, okresný súd pri určovaní druhu trestu a jeho výmery prihliadol na všetky zásady ukladania trestov podľa § 34 Tr. zák. Správne u obžalovaného ustálil dve poľahčujúce okolnosti, a to, že odsúdený viedol pred spáchaním trestného činu riadny život (§ 36 písm. j/ Tr. zák.) a priznal sa k spáchaniu trestného činu a trestný čin v priebehu trestného konania niekoľkokrát úprimne oľutoval (§ 36 písm. l Tr. zák.). Zároveň u obžalovaného správne vzhliadol aj priťažujúcu okolnosť spočívajúcu v spáchaní viacerých trestných činov (§ 37 písm. h/ Tr. zák.). Postup okresného súdu ale nebol správny, keď obžalovanému priznal poľahčujúcu okolnosť - napomáhanie príslušným orgánom pri objasňovaní trestnej činnosti (§ 36 písm. n/ Tr. zák.). V uvedenej súvislosti krajský súd konštatuje, že iba tým, že sa obžalovaný k spáchaniu trestného činu priznal a tento oľutoval, mu nie je možné automaticky (a navyše duplicitne) priznať aj poľahčujúcu okolnosť spočívajúcu v napomáhaní pri objasňovaní trestnej činnosti. Skutkové okolnosti boli vykonaným dokazovaním náležite objasnené a súčasne nešlo o prípad dôkaznej núdze, kedy by vina obžalovaného bola založená výlučne na jeho priznaní, ktoré by nebolo podporené aj inými dôkazmi. Uvedené pochybenie súdu prvého stupňa však samo o sebe nemalo v prípade obžalovaného podstatný význam na ukladanie trestu, keď aj bez uvedenej okolnosti v prípade obžalovaného prevažoval pomer poľahčujúcich okolností nad priťažujúcimi okolnosťami v pomere 2:1. Pri hodnotení osoby obžalovaného okresný súd prihliadol na skutočnosť, že obžalovaný doposiaľ nebol súdne trestaný a rovnako nebol postihovaný ani priestupkovo. Obžalovaný žije v spoločnej domácnosti s manželkou, vychovávajú maloleté dieťa a zveľaďujú si svoje obydlie.

Pri určovaní druhu trestu okresný súd postupoval správne, keď obžalovanému K. E. uložil za spáchané trestné činy úhrnný trest odňatia slobody podľa § 41 ods. 1, ods. 2 Tr. zák. Vychádzajúc zo zásad ukladania trestov podľa § 34 ods. 6 veta druhá Tr. zák., za trestný čin, ktorého horná hranica trestnej sadzby trestu odňatia slobody ustanovená v osobitnej časti zákona prevyšuje 5 rokov, musí súd uložiť trest odňatia slobody. Uvedený trest okresný súd ukladal podľa zákonného ustanovenia, ktoré sa vzťahuje na trestný čin z posudzovaných trestných činov najprísnejšie trestný, teda podľa ust. § 208 ods. 3 Tr. zák., ktorý dovoľuje uložiť trest odňatia slobody vo výmere od 7 rokov do 15 rokov.

Napriek tomu, že na jednej strane nemožno celkom abstrahovať povahu trestného činu, ktorého sa obžalovaný dopustil voči svojej manželke a dcére, na strane druhej, pokiaľ ide o výmeru trestu, je potrebné prisvedčiť argumentácii okresného súdu, že použitie trestnej sadzby ustanovenej Trestným zákonom by bolo pre obžalovaného neprimerane prísne a na zabezpečenie ochrany spoločnosti postačí aj trest kratšieho trvania, uložený pod dolnou hranicou trestu, uloženie ktorého prichádzalo v prejednávanej veci do úvahy. Krajský súd sa stotožnil s názorom okresného súdu, keď dôvody na mimoriadne zníženie trestu rovnako vzhliadol v pomeroch obžalovaného. Z hľadiska ustanovení § 39 Tr. zák. sa pritom vyžaduje, aby išlo o pomery takého charakteru, z ktorých je zjavné, že trest odňatia

slobody uložený v rámci zákonnej trestnej sadzby by obžalovaný pociťoval podstatne citeľnejšie ako iní páchatelia.

Krajský súd v zhode s okresným súdom konštatuje, že obžalovaný dosiahol istý stupeň sebareflexie v zmysle uvedenia si svojej protiprávnej činnosti, prejavil snahu zmeniť svoje správanie a postoj k vedeniu života. Z vyjadrení obžalovaného ale aj jeho manželky možno usudzovať, že obžalovaný vedie usporiadaný rodinný život, s manželkou sa stará o maloleté dieťa, počnúc od 01.10.2018 sa riadne zamestnal a súčasne sa podrobuje liečeniu dlhodobo pretrvávajúcich psychických problémov. Okresný súd preto postupoval správne, keď pri určovaní výmery trestu aplikoval ustanovenie § 39 ods. 1 Tr. zák. pripúšťajúce mimoriadne zníženie trestu. Výmera trestu odňatia slobody uloženého obžalovanému okresným súdom je aj podľa názoru odvolacieho súdu v súlade s účelom trestu tak, ako je vymedzený v ustanovení § 34 ods. 1 Tr. zák.

Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti sa krajský súd nestotožnil s námietkami prokurátora, ktorý pre obžalovaného požadoval uloženie prísnejšieho nepodmienečného trestu odňatia slobody. V prípade obžalovaného bolo potrebné primárne prihliadnuť na jeho rodinné pomery a v rámci nich najmä na oprávnený záujem maloletého dieťaťa na zabezpečení výchovy a výživy zo strany obžalovaného. Uložením dlhodobého nepodmienečného trestu odňatia slobody by bol výkon uvedených oprávnení znemožnený. Zanedbateľnými nie sú ani osobné pomery obžalovaného, akcentujúc predovšetkým fakt, že v osobe obžalovaného išlo doposiaľ o bezúhonného človeka, ktorý sa nedostal do žiadneho rozporu so zákonom. Odvolací súd preto dospel k záveru, že uložený úhrnný trest odňatia slobody vo výmere troch rokov je zákonný a primeraný vo vzťahu k naplneniu účelu trestu nielen z hľadiska nápravy obžalovaného ale aj z pohľadu individuálnej a generálnej prevencie. V zhode s okresným súdom preto ani odvolací súd výkon uloženého trestu nepovažoval u obžalovaného za nevyhnutný.

V súlade s účelom trestu je aj určenie dlhšej skúšobnej doby s probačným dohľadom v trvaní piatich rokov. Zákonu zodpovedajú aj obmedzenia a povinnosti uložené obžalovanému podľa § 51 ods. 3 písm. f/, § 51 ods. 4 písm. a/ Tr. zák., ktoré sú obligatórnu súčasťou probačného dohľadu a posilňujú účel trestu. V konečnom dôsledku okresný súd nepochybil ani v adhéznom konaní, keď obžalovanému uložil povinnosť nahradiť škodu spôsobenú poškodenej Všeobecnej zdravotnej poisťovni, a.s., ktorá svoj nárok uplatnila riadne a včas a preukázala ho listinnými dôkazmi.

Podľa § 319 Tr. por. odvolací súd odvolanie zamietne ak zistí, že nie je dôvodné.

Za takéhoto stavu, keď krajský súd nezistil dôvody na zmenu napadnutého rozsudku, odvolanie prokurátora ako nedôvodné zamietol.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný ďalší riadny opravný prostriedok.